

אורי רוזנברג ז"ל : הרהורים על איש טבע מופלא

שהבוטניקה זרמה בעורקיו.

צביקה מנדל, המכון להגנת הצומח, מנהל המחקר החקלאי - מכון וולקני, ראשון לציון -
zmendel@volcani.agri.gov.il

תקציר: אבד לנו לאחרונה (2025) איש אשכולות, עתיר הישגים, שאהב וחקר צמחים ואת בתי גידולם, הוקיר והעריך את אוהבי הצמחים, ושידע לספר בכישרון כה רב על צמחים וחוקריהם. אורי רוזנברג הסיר בכתיבתו המרתקת את אבק הזמן מחלוצי מחקר הבוטניקה וענקי העשייה הבוטנית הנשכחים של הארץ הזאת. רשימה זו אינה מתיימרת לסכם את כל העשייה העשירה והחשובה של אורי, אלא צעידה לאורך מסלול חייו ולהאיר דמות של אדם מיוחד שהיה שילוב נדיר של איש חסד טוב לב ו-"כישרון מהלך". אורי רוזנברג נולד ביוני 1954 בנתניה, נפטר בנובמבר 2025, יהי זכרו נר לרגלנו.

=====

אורי נולד וגדל בנתניה בשנת 1954. הוריו, דבורה ואריה, היו טרודים בקיום המשפחה (ראו רשימות 151 ו-152 באתר כתב היד הדיגיטלי 'נושנות'), ואת אהבתו הגדולה לצמחים ולחקלאות ספג בחצר בית סבו, שגידל עצי פרי וירקות בחלקת האדמה הקטנה בסמוך לביתו (תקופה שאורי הנציח ב'נושנות' 145 - "הגן של סבא"). בשנים אלה גם התפתחה סקרנותו להכיר כל פינה ברחבי מדינת ישראל הקטנה של אז. כנער צעיר יצא עם חבריו לטיולים ברחבי הארץ. כמו נערות ונערים סקרנים אחרים בני תקופתו, הוא 'בלע' בתאבון רב ספרי מדע לנוער, כמו כרכי 'אנציקלופדיית מכלל' שהיו אז על מדף הספרים של כל בית תרבותי.

אחד מציוני דרך באהבת הצמחים של אורי היה אוגדן של ציורי הפרחים שצוירה **ברכה לוי-אביגד**. בשנת 1967 הוא זכה באוגדן כפרס בחידון טבע בבית הספר היסודי בארי בנתניה בו למד. חמישים שנה מאוחר יותר אורי פגש וראיין את הציירת המיוחדת והמוכשרת הזו שכה הרשימה אותו, זה קרה ממש בסמוך לפטירתה.

עמדה אופיינית של אורי במהלך צילום בטבע. אורי רוזנברג מצלם את נירית הקמה במישור החוף ליד ביתו ברחובות.

את השירות הסדיר בצבא עשה אורי בתקופת מלחמת יום הכיפורים. הצפייה והקרבה לאירועים הקשים דחפה את אורי לתעד בכתיבה את חוויותיו, אז כנראה החל מתגבש ומתבטא כשרון הכתיבה המופלא שלו. כשרון זה, ניכר בהתבוננות חדה ורגישה, הבנות חכמות ועמוקות שהתפתחו והבשילו עם השנים לתיעוד ספרותי מבריק, אשר חלק ניכר ממנו עדיין 'נותר במגרה'. ממש שבועות אחדים לפני 'לכתו' הוא שיתף אותי לגבי התלבטותו בפרסום כתביו המרתקים והלא פשוטים שהצטברו אצלו מתקופת השרות הצבאי.

המעבר להגשמת אהבתו הגדולה של אורי לצמחים ולחקלאות החלה כסטודנט לחקלאות ברחובות. אין זה מפתיע שגם את בת זוגו לחיים, נורית מרגלית, סטודנטית לחקלאות, בת לחקלאים מגדלי אפרסקים מניר־בנים, הוא הכיר אותה בשנת לימודיו הראשונה בקמפוס הר הצופים (שנה א' בחקלאות מתקיימת באוניברסיטה העברית בירושלים). כתלמידים מצטיינים, דרכם האקדמית של בני הזוג הייתה סלולה. אורי הצטרף לצוות המחקר במכון וולקני שעסק בתוצרים משניים של צמחים - מחקר בחומר גוסיפול (מרכיב פיגמנט המצוי

בצמח הכותנה) וב-אזאדירכטין (אחד המרכיבים הדומיננטיים של זרעי עץ האזדרכת **ההודית**). אורי יחזור למוצרי האזדרכת ההודית בהמשך, אבל העיסוק המחקרי הבנאלי בצוות שאליו הצטרף לא התאים לאופיו, כמי שלקיחת יוזמה הייתה טבועה בדמו. אורי עשה אז צעד נוסף משמעותי מאד בחייו, והצטרף לחברה הכימיקלים 'פזכים'. זו הייתה חברה ותיקה שנוסדה בארץ כבר בשנות השלושים של המאה ה-20 כזרוע של החברה הבריטית "של". כשאורי הצטרף לחברה היא כבר הייתה חברה ישראלית גדולה ומבוססת, העסיקה אגרונומים, אנטומולוגים וכימאים, והצטיינה בפעילות בינלאומית ענפה. גם ב'פזכים', עולם הצמחים הוא "שדיבר" אליו, ועבודת המוסמך שלו בפקולטה לחקלאות התמקדה בקוטל עשבים סיסטמי, אז חדשני - Roundup - תכשיר שפותח על ידי חברת מונסנטו והתבסס על גלייפוסט כמרכיב הקוטל, כשהרישוי שלו בישראל הופקד בידי 'פזכים'. במסגרת פעילותו בחברה אורי הפך בר-סמכא באסטרטגיה של השימוש בקוטלי עשבים. בשנת 1990, כשחברת 'פזכים' חדלה מלפעול, אורי, שזכה להערכה רבה מצד יצרני התכשירים, שפעלו עם 'פזכים', התבקש להמשיך את פעילות הרישוי של תכשיריהם כעצמאי, ועשה זאת תחת מסגרת חדשה שהקים, בשם 'נירית'. בשנים אלה פעל אורי כיוזם לכל דבר, ובהן התגלה כישרונו גם כאגרונום וגם כמפתח. החברה האמריקאית הגדולה Certis פנתה לאורי לבחון שני מוצרי טבע חדשים שמקורם במיצוי זרעי עץ האזדרכת ההודית: האחד היה נימיקס - קוטל חרקים מזיקים המבוסס על המקטע המימי של המיצוי אזדירכטין, והשני נימגארד - קוטל פטריות ואקריות, שהוא המקטע השמני של המיצוי. התוארית (הפורמולציה) המקורית של הנימגארד היתה בעייתית ליישום, ואורי יחד עם שותף חוקר מהטכניון שיפר פלאים את התוארית באמצעות הוספת תוצר לוואי טבעי של ייצור מיץ פרי הדר - די-לימון (D-Limonene). הנימיקס והנימגארד (שמות שטבע אורי) היו בהמשך לתכשירי מפתח בחקלאות האורגנית בישראל ובעולם; לעומת זאת הם נדחו בזלזול ע"י חברות ההדברה הישראליות.

מימין: צילום מהפסטיבל הבינלאומי לסרטי תרבות ואמנות אפוס 2020, בו הוקרן סרטו של אורי 'הספרנים'. משמאל: עץ אקליפטוס לימוני ליד עין סלוקיה בגולן. לאורי הייתה פינת מיוחדת לאהבת עצים ובמיוחד עצי האקליפטוס התרבותיים אשר נטעו להגשמת הציונות בארץ-ישראל.

ב-1995 עשה אורי עוד צעד חשוב בחייו: הוא ייסד את חברת 'אגרון', כמסגרת לשיווק עצמאי של הנימיקס והנימגארד. זו הייתה ההתחלה. אורי שדרג את 'אגרון' לחברה פורצת דרך בישראל, שהתמחתה וקידמה את השימוש במוצרים וטכנולוגיות ידידותיים לסביבה, בעיקר לחקלאות. 'אגרון' הייתה מעורבת גם בייצור ובהפצה של חומרי הדברה ביולוגיים, פרומונים ותכשירים מבוססי מיקרואורגניזמים מועילים, ובכך הייתה חלוצה בישראל בתחום החקלאות האורגנית, עם קשרים ענפים עם החברות הגדולות בעולם המייצרות ומשווקות תכשירים ידידותיים לסביבה. אורי יזם את מעורבות 'אגרון' בתוכניות מחקר בינלאומיות רבות, מעורבות שמינפה את 'אגרון' כחברה המניעה את החקלאות האורגנית המסחרית בישראל. אורי ריכז בידיו את כל נושאי החברה, שכללו רישוי, יבוא, עריכת ניסויי שדה, פעילות מול ספקים ויצרנים בחו"ל, והפעיל גם את קשרי המדע של החברה. הוא היה איש עסקים הוגן, נבון ומוצלח, תכונות שהתבטאו היטב גם בקשרי עבודה הבינלאומיים המצוינים של החברה ובשגשוגה הכלכלי.

בכל שנות פעילותו ב'אגרון' עסק אורי גם במה שבאמת קרוב לליבו- צילום והסרטה, בעיקר צילומי טבע וצמחים. הוא הרבה לסייר ברחבי הארץ ובעולם על מנת לספוג את עולם הצמחים והחי בכל מקום אפשרי. באותן השנים, במסגרת ארבע שנות התנדבותו בפנימייה לילדים ונוער בסיכון, נווה יהודה שבנס ציונה, הוא טרח והכין לכל ילד אלבום משפחתי. לדבריו - כמסמך שיוכל לחבר אותם אל עברם ואל בני המשפחה בעתיד. כמה מצילומיו זכו להוקרה ולפרסים בתחרויות בינלאומיות. בהמשך, הוא למד היטב את טכניקת

הצילום והעריכה בווידאו ופנה לצילום סרטים.

במשך כל התקופה הארוכה הזו רק הלכה והתעצמה החיבה הרבה של אורי להיסטוריה הישנה של עם ישראל ושל ארץ ישראל בעת החדשה. הוא אסף בקפדנות, ללא לאות ובהתמדה, ספרים וחברות, המספרים את ההיסטוריה של הארץ הזאת, מכל זווית אפשרית, עם אהבה גדולה לנופי הצומח ולבוטניקה. אוסף הספרים העצום שלו הפך עם הזמן לאוצר בלום של ידע היסטורי, מתוכו דלה את החומרים שהיו בסיס לכתיבתו. אורי אהב ספרים, הוא אהב והעריך מאד את הספרנים, והיכר אישית רבים מאד מהם בישראל. ביקור בספריה היה עבורו אירוע שרק ביקור במוזאון מכובד ביותר ישווה לו. הוא חרד לשיממון ההולך וזוחל לתוך 'היכלי הקודש' האלה ולעתיד 'הכהנים' המשרתים בהם. כל זה מצא את ביטויו בכתבה באתר נושנות 116: "ספרנים" - ובסרט 'הספרנים'.

מימין: צילום בביתו של אורי רוזנברג ברחובות, ברקע הקיר מכוסה בצילומי המשפחה; אורי אוחז בספל של הגן הבוטני בהר-הצופים שם היה מתנדב בערוב ימיו.
משמאל: אורי בנעוריו, עיבוד תמונה מתוך צילום תעודת הזהות הישנה שלו.

בגיל 52, כשהוא בשיא הצלחתו העסקית, כאשר הוא זוכה להערכה רבה בקרב שותפיו בחו"ל והחקלאים הרבים, בעיקר אנשי הפלחה מקיבוצי הנגב המערבי, ואף מבין מתחריו המקצועיים בישראל, החלו אצל אורי "הרהורי הכפירה" במערכת העסקית. הוא פנה לאוניברסיטת בן גוריון שבנגב, שם לדבריו נמצאה ה- מחלקה לספרות עברית, וחזר לספסל הלימודים. הפעם, ללימודי ספרות עברית, שהייתה כאמור אחת מאהבותיו הגדולות. הוא סיים את התואר הראשון כמצטיין רקטור. בשנת 2008, כשהצטרף בנו, אלון לחברת

'אגרון', אורי החל את התואר השני, כשבבסיסו תיאורי הטבע בספריו של **יזהר סמילנסקי** (ס. יזהר). אורי סיים את התואר השני בהצטיינות והשתלב במהרה במעגל חברי הסגל של המחלקה. הוא צורף כחבר מערכת "מכאן", כתב-עת לחקר הספרות העברית. באותן השנים החל לגבש את תוכנית עבודת הדוקטורט - שגם היא נסבה על כתביו של ס. יזהר. למרות שהתיזה כמעט הושלמה, אורי בחר, מסיבות שונות, שלא להגישה.

ב-2014, כשהוא בן 60, מכר אורי את נכסי חברת 'אגרון' לחברת כימיקלים אחרת, והתחיל פרק חדש בחייו. ב-10 בפברואר 2014 התפרסמה הרשימה הראשונה שלו בבלוג '**נושנות**', ומאז ועד ראשית 2025 פורסמו באתר 164 כתבות מופלאות, 27 מתוכן עוסקות בצמחים ובחקלאות. המוטיב החוזר, ה-leitmotif בכל הכתבות, הוא סיפור חייו של אורי, המשולב בהיסטוריה של ארץ-ישראל ומדינת ישראל, כפי שהוא חווה והבין בגישתו המיוחדת והרגישה. זו גם השנה שבה החל 'הרומן' בין אורי לגן הבוטני בהר הצופים. אורי התנדב יום לשבוע לכל עבודה שנדרשה, והגן היה למעשה ביתו השני. הוא השתלב באופן טבעי בחיים הפעילים של הגן ונהנה להתבונן במגוון הצמחים ובנוף האנושי הצבעוני כל כך שמאפיין את הגן. אורי גם העשיר מידיעותיו וסיפוריו המסקרנים את קבוצת נכי צה"ל שפעלה בגן. ראו את מאמרו ב"כלנית" תחת הכותרת "הגן הבוטני של האוניברסיטה העברית בהר הצופים - גן פיטוגיאוגרפי-פיטוסוציולוגי", ובאתר 'נושנות' 87 - "קבר ניקנור ו'אנשי הגן".

איריס הנגב פורח בחולות שונרה מזרחית לניצנה בשנת 2024. אורי למד בשקיקה את סיפוריו של עוזי פז ז"ל על השמות של "אירוס\אירסי היכל" (קבוצה אנדמית ומיוחדת של 8 מיני איריס בישראל) אשר שמו התנכי צריך להיות שושן. צילם יוסי פטריך ©.

גם בתקופה זו, אורי לא התנזר לחלוטין מהתחום העסקי. הוא ליווה את בנו אלון, שפעל במסגרות עסקיות חדשות, אם כי רוב עתותיו הוקדשו לאהבותיו הישנות: הספרים, הסופרים, הספרנים, הבוטניקה והבוטנאים. הוא לקח חלק באין ספור מסעות בוטניים, כמו סיורי רתם וחוג כלנית, "הסיור החודשי" במהלכם התפתחה ידידות אמיצה עם הבוטנאים ואנשי טבע רבים, כמו **גדי פולק ז"ל** (שאותו ליווה במחלתו הקשה) עם **צביקה אבני ועם אבי שמידע**. בסיורים אלה ואחרים, כמו אלה שיזמו תה"ל ומקורות, המשיך אורי לספוג חוויות וידע ולהעשיר את האחרים מניסיונו ותובנותיו. סיורי הטבע עם ידיד נפש "חדש", **עוזי פז**, אשר החברות האמיצה אתו החלה ב-2018 (ראו רשימת ב-נושנות 104 'עוזי והפרחים', ואת הסרט התיעודי באותו השם, שאורי צילם, ערך והפיץ) הרחיבו והעמיקו את ידיעותיו והבנתו בכל הקשור לבוטניקה של ארץ ישראל. לא היתה זו הפתעה כשהתברר שעוזי פז הוריש את ספרייתו הענפה לאורי. 'הליכתו' של אורי כה סמוך לפטירתו של עוזי, שיבשה את אימוץ החומרים החשובים שהיו ברשותו של עוזי. עוזי פז פרש בפני אורי את משנתו בעניין **השושן הצחור** *Lilium candidum*. הדיונים ביניהם בנושא זה היו ארוכים, כשעוזי גורס שמדובר למעשה בכמה מיני איריסים הדורים; כלומר שפרח השושן המוזכר במקרא שייך למעשה למיני הסוג איריס בעלי פרחי הראווה הגדלים בר בישראל. עוזי התעקש על השם **איריס** ולא **אירוס** (ראו את מאמרו של יובל רוזנברג על עוזי, "המדען שהציל את פרחי הבר" - אקולוגיה וסביבה, אוקטובר 2025). אורי לא הסכים עם עוזי בעניין זהות הצמח.

את ההערכה, אולי גם הערצה של אורי כלפי הבוטנאים וחוקרי הבוטניקה הראשונים של הארץ אפשר לבחון דרך האספקלריה של השושן הצחור. המפגש של הבוטנאי הצעיר **טוביה קושניר** עם נח נפתולסקי "איש הצמחים והפרחים", ידידו של שמעון קושניר, אביו של טוביה, הקסים את אורי. נפתולסקי גילה לראשונה בישראל את השושן הצחור בגליל, וטוביה קושניר היה הראשון לגלותו מאוחר יותר בכרמל. אורי הנציח את טוביה קושניר כדרכו בכתבת נושנות (91 - טוביה קושניר, אחד מל"ה). הבוטנאי המבטיח הזה אבד, יחד עם שאר חברי מחלקת הל"ה שנפלו בגוש עציון, שהיו כישרונות גדולים ומבטיחים, כל אחד בתחומו. אורי הרחיב בעניין זה ברשימת נושנות נוספת מספר 127 - על "משולם ויצחק הלוי - אב ובנו. מנהל עד מחלקת הל"ה", גם הבוטנאי המיוחד **נח נפתולסקי**, הונצח ע"י אורי ברשימה משלו (נושנות=123 "נח נפתולסקי ורחל המשוררת - אנשי נבו").

שושן צחור *Lilium candidum* פורח בשביל הילה במדרונות נחל כזיב בגליל. צילם עופר אבל ©. "עוזי פז פרש בפני אורי את משנתו בעניין השושן הצחור. הדיונים ביניהם בנושא זה היו ארוכים, כשעוזי גורס שמדובר למעשה בכמה מיני איריסים הדורים; כלומר שפרח השושן המוזכר במקרא שייך למעשה למיני הסוג איריס בעלי פרחי הראווה הגדלים בר בישראל". אורי התפעם יותר מיפוי וכותו של פרח השושן ומהקשר שלו למדונה הנוצרית.

בוטנאי גדול אחר שנגע לליבו של אורי היה אלכסנדר איג, מראשוני חוקרי הצמחים בארץ ישראל, מייסד וראש המחלקה לבוטניקה (ראו 'נושנות' 75 - "איג ופקטורובסקי"), כשאורי נעזר בספרו המרגש של אליעזר שמאלי, "החלוצים - חוקרי הטבע של ארץ ישראל" (עם עובד, 1972). אורי כאב את אבדנה של חורשת הארזים שבהר הצופים, אשר איג עמל לאסוף את זרעיהם בלבנון, ואמר בצער שמכל החורשה נותר בהר הצופים "חניון הארזים" לרכב. אורי הקדיש מחשבה רבה לאינטראקציה המרתקת בין איג למנטור שלו פרופ' **אוסו ורבורג**, מדען גדול שקשה שלא להתפעל בהשתאות מתרומתו העצומה לתקומה ולמדע של ישראל. אורי הקדיש לורבורג רשימה מס. 153 ב'נושנות' בשם הקולע "בוטניקה שימושית וציונות מעשית". אורי כתב גם על הבוטנאים - **נעמי פיינברון-דותן**, מחשובות חוקרי הצמחיה בישראל וכלת פרס ישראל; על **הוגו בויקו** - מדען פורץ דרך בהשקיית גידולים במים מליחים וחוקר אקולוגיה של עצי יער; על פעילותם של **אהרן אהרנסון** והאגרונום **עקיבא אטינגר** ועל רבים אחרים. אורי חשף בפני רבים מאתנו צד לא מוכר של שלום יעקב אברמוביץ', הידוע יותר בשם העט 'מנדלי מוכר ספרים' כאחד החלוצים בהנגשת הבוטניקה והזואולוגיה לציבור היהודי (ראו רשימת 'נושנות' 82 - "מפלגת הזוחלים"). לצד המידע הבוטני דלה מתוך האוצרות הספרותיים האלה גם תובנות תרבותיות-לשוניות והיסטוריות מעניינות (ראו את 'נושנות' 115 - "לפתח חוש לעצים" מיזם שמירת הטבע הראשון בא"י - 1929, ומאמרו על "צמחי תועלת מן הבר בארץ ישראל בשנות העשרים של המאה הקודמת", כתב-עת "כלנית" מספר 2, 2015).

במרכז: בתו של אורי רוזנברג ושני נכדיו בגן הבוטני בהר הצופים, שם עבד אורי כמתנדב. מימין: עץ ארז הלבנון בגבל ברוך. אורי ראה את שאריות חורשת ארזי הלבנון ב"חניון הארזים" בהר-הצופים וכאב את אובדנם. היה זה אלכסנדר איג אשר במו ידיו אסף זרעי ארז הלבנון בצפון הר-הלבנון בשנת 1932 הנביט וגדל מהם את חורשת הארזים המפורסמת בגן הבוטני.

משמאל: עץ ארז הלבנון אשר נטע מיכאל אבישי (מנהל הגן-הבוטני בגבעת-רם) בשנת 1958 בגבעת רם, נפח את נשמתו עקב חוסר טיפול נאות בשנת 2018.

אורי אהב מאד את כתב העת החקלאי "השדה", ירחון מצוין שכתבו בו טובי החוקרים והתפרסמו בו גם מאמריו המקצועיים של אורי. כשהיה מגיע לבקר אותי במכון וולקני, זה היה כמעט תמיד לאחר שביקר קודם בספרייה ועלעל בכרכים הישנים של 'השדה', שמעטים, אם בכלל, פוקדים אותם בעת האחרונה. אין זה מפתיע שהייתה לאורי חיבה רבה לעורכיו הוותיקים של "השדה", ואולי במיוחד לברוך צ'יז'יק, שהתמחה בשתלנות ובאקלום שורה של מיני צמחים והטמעתם בחקלאות הישראלית (ראו רשימת 'נושנות' 76 - "האוצר של צ'יז'יק"). אנשי הצמחים כולם נגעו לליבו. כך לדוגמא הוא ציין את פרישתה של הגר לשנר במאמר 'העשביה - אוסף הצמחים של האוניברסיטה העברית בירושלים', שהתפרסם ב'כלנית', וברשימת 'נושנות' 139 - "העשביה". שלושה מבין שמונה סרטיו החשובים של אורי עוסקים בצמחים: **הגן של עתי, משל האקליפטוס, ואנשי הגן**. כולם מרתקים, עשויים ביד אומן וברגישות רבה. במשך עשרות שנים אורי הלך לצדנו בסקרנות, בחוכמה ובלב שלא הפסיק לתת. הוא חידד את הבנתנו והעצים את תשוקתנו להסתכל מקרוב על עלה, פרח, נוף, ברגע של טוב לב ובמבט היסטורי, ולגלות את הפלא החבוי בצמחים. באמצעות כתיבתו הוא פתח שער רחב אל הרקע העשיר של הבוטניקה של ארץ ישראל ואל האנשים המדהימים שחקרו וטפחו אותה. באמצעות סרטיו ניצת היופי הקליל והשקט של הארץ הזו, והוא הביא אותנו לכל מי שמשתוקק לראות את העולם באמצעות סקרנותו ותבונתו, ובמיוחד לראות את עולם הצמחים בעיניים צלולות ואוהבות יותר.

אבל אולי מעל הכל, היה זה טוב ליבו שהותיר את הסימן העמוק ביותר. התנדבות ועזרה ללא היסוס, רגישות נבונה ללא תנאי וחמלה ואהבה שנפרשו גם על היצורים הקטנים ביותר שחצו את דרכו, כמו טחבים וחרקים. נוכחותו הביאה תמיד עניין, הבנה ואנושיות לרבים כל כך. נאלצנו להיפרד ממנו, אבל סיפוריו, כתביו ותמונותיו, ימשיכו ללבלב באלה שקראו והכירו אותו - כמו הצמחים, שחזרו ועלו בכל שנה מתוך מצע הקרקע של אוסף העציצים בגן הבוטני הקטן האישי שלו בחצר ביתו. מה שנותר זה להודות לאורי רוזנברג על שנות החברות, על האור שחלק אתנו, ועל שהראה לנו בדרכו המיוחדת כמה עשירים ומרתקים יכולים להיות החיים כשיש בהם מטרה ולב.

ספרות:

* בלוג אתר 'נושנות' של אורי - [/https://prrozza.com](https://prrozza.com)

הבעת תודה

לבני משפחת רוזנברג, רעייתו נורית, ולבניו אלון ויובל, לעמי זהבי, לראובן אורטל, לאלכס פרוטסוב ולמני ניומן, על תרומתם לכתבה.

=====

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

לציטוט: מנדל צבי 2026 אורי רוזנברג ז"ל: הרהורים על איש טבע מופלא שהבוטניקה זרמה בעורקיו, כתב עת "כלנית" מספר 12.

=====